

ОСОБЕНО МНЕНИЕ **на съдията Димитър Гочев**

Намирам искането на народните представители за установяването на противоконституционност на чл.24 от Закона за радиото и телевизията за основателно.

Отхвърлянето на това искане е отклонение от практиката на съда, установена с Решения № 7 и № 21 от 1996 г., с които Конституционният съд е дал защита на изключително важните за правовата държава и демократичното общество основни конституционни права, каквито са групата на комуникационните права.

С оглед обезпечаването на свободата на медиите, прогласена от чл.40 от Конституцията, Конституционният съд приема необходимостта общественият орган – НСРТ, да бъде политически независим; нещо, което се налага от принципа на чл.11 от Конституцията за политическия плюрализъм.

Независимостта се определя от три елемента – начина на конституиране на органа, начина на освобождаване на неговите членове и начина на финансирането му. За да се приеме, че е налице тази обективна характеристика на независимост, е необходимо наличието и на трите елемента.

В случая възприетият с атакуваната разпоредба начин на съставяне на НСРТ предпоставя неговата зависимост, и то политическа, от мнозинството в парламента към момента на избирането на седемте от деветчленния състав на съвета. С това се институционализира предимството на една политическа сила в самата комисия, което не може да се оправдае от положителния за тази сила изборен резултат. Благоприятният за тази политическа сила изборен резултат не може да бъде оправдание за политическо доминиране в един обществен орган, който трябва да изпълнява определени от закона и допустими от конституционна гледна точка функции.

Това недопустимо от гледна точка на Конституцията доминиране не може да се компенсира от принципа на ротацията по две причини: първата е, че политическото доминиране може да съществува до момента на ротацията, и втората – че след извършване на ротацията политическото доминиране е възможно да се промени, но пак като политическо доминиране на друга политическа сила.

Напълно възможно е на практика парламентът да избере за членове на съвета лица не с оглед на тяхната политическа или партийна принадлежност или политически симпатии, или избраните от парламента членове на съвета да не се ръководят изобщо от политическите си

пристрастия и да имат съвсем независимо поведение, но законът трябва да гарантира конституционния принцип на свободата на словото.

Не мога да се съглася и с изводите на съда относно непротиворечие на чл.26, т.3 и чл.59, ал.2, т.3 с Конституцията. С това съдът изостави практиката си – решението по к.д. № 33 от 1998 г. В това решение много мотивирано е обоснован изводът за противоконституционността на аналогична разпоредба, отнасяща се до заемането на длъжност в администрацията. Няма никакво основание за отклонение от тези съображения. Още повече, че разпоредбите на закона, които са атакувани по настоящото дело, въвеждат ограничение за заемане на обществена, а не на държавна длъжност.

Поддържам изцяло съображенията на Конституционния съд в мотивите на решението по к.д. № 33 от 1998 г., които са относими и за настоящото дело.

В случая законодателят, в нарушение на основни принципи на правовата държава, налага ограничителната мярка независимо от личната вина. Вярното е, че презумпцията за невиновност е конституционен принцип относно наказателната отговорност, но този принцип е залегнал (и то конкретно по отношение на лустрационните мерки) и утвърден с т.12 на Резолюция 1096 на ПАСЕ. Освен това законодателят не е предвидил възможност на засегнатото лице да се защити - нарушение на чл.56 от Конституцията.